

Завршуваат на скопската депонија Дрисла“

чиси сите споменати држави кои беа предмет на ова истражување медицинскиот отпад, треба да се селектира на обичен и на опасен. „Во обичен медицински отпад спаѓаат сите опаковки на употребен медицински материјал како што се пластична опаковка за шприцеви, игли, гази, итн. Неговото одлагање може да биде заедно со комуналниот отпад. Во опасен медицински отпад спаѓа-

ат сите употребени шприцеви, хируршки ракавици и скалпери, медицински инструменти за една употреба, катетери, гази, епрувети од земена крв, игли но и ампутирани делови од тело што понекогаш се отстрануваат поради болест како и лекови на коишто им поминат рок на употреба“, вели доц.д-р. Кочубовски Михаил началник на Одделението за хигиена на води и комунал-

МАКЕДОНИЈА

Менаџирање на отпад

Во Македонија се продуцираат околу 470 илјади тони комунален отпад, од кои 332 илјади се носат на општинските сметишта, а 148 илјади тони во руралните подрачја близу населените места. Единствена депонија во државата е депонијата Дрисла. Постојат уште 32 општински сметишта, од кои поголемиот број не се оградени и чувани, а нивните конструктивни и оперативни перформанси се несоодветни. Во руралните средини постојат околу 1.000 помали илегални сметишта. Според Филип Иванов од Министерството за животна средина и просторно планирање, во согласност со законот за управување со отпад секоја општина е задолжена за решавање на проблемот со сопствениот отпад, вклучително и опасниот. Депонијата Дрисла не ги задоволува современите технички стандарди бидејќи не е применета заштита на подлогата, а многу често е мета покрај на домашните и на дивите животни, како што се лисиците. На неа се носат повеќе од 150.000 тони отпад годишно, а се согоруваат приближно 410.000 килограми медицински отпад од кои 320.000 килограми лекови со поминат рок.

на хигиена.

Во Скопје, Белград, Подгорица, Приштина и во Тирана, постојат различни начини на третман на опасниот медицински отпад. Според тврдењата на македонските експерти, Македонија е отидена најдалеку и тука дел од опасниот медицински отпад се уништува преку согорување на температура од 1.000 степени во специјална печка за оваа намена наречена

инцелератор. Колкав дел од опасниот медицински отпад завршува во оваа печка видовме од горенаведените примери. Во Србија пак, сите поголеми јавни здравствени установи се обезбедени со апарати за стерилизација и за минимизација на опасниот медицински отпад. Тоа значи дека опасниот медицински отпад се „стерилизира“ и станува безопасен и како таков се третира како комунален.

Кај сите останати држави, Црна Гора, Косово, и Албанија опасниот медицински отпад не се селектира посебно од комуналниот и има исти третман како и обичниот комунален отпад. Надлежните од Албанија не информираа дека се свесни за проблемот и дека интензивно работат на изработка на физибилити студија преку програмата „Кардс“. Шара претставува главната област каде покрај другиот се одлага и медицински отпад од главниот град на Албанија, Тирана.

Сметилиштето се наоѓа во долината на реката Ерзенит, југозападно од Тирана. Малку подолу, водите од оваа река се употребува за пиење и за наводнување. Таму постојано тлеат пожари, кои намерно ги подметуваат 20 семејства кои живеат во близина на депонијата каде собираат старо железо и други метали.

Во Црна Гора во тек е изработка на стратегија за соодветно менаџирање на медицинскиот отпад. Нивите прогнози се дека државата ќе „создаде“ 6.000 тони опасен отпад до 2012 година. Од нив 2,3 илјади тони ќе бидат медицински отпад, а опасен отпад во Црна Гора ќе има приближно 660 тони. За сега, медицинскиот отпад

ОПАСЕН МЕДИЦИНСКИ ОТПАД ВО СРБИЈА

Автоклавирање

Според Министерот за животна средина и просторно планирање на Србија Оливер Дулиќ системот на третирање на медицинскиот отпад во Србија е еден од најнапредните во државата и е решен на тој начин што во сите регионалните болници во Србија истиот се сте-

рилизира и се претвора во неопасен по што може да се одлага дури и на градските депонии. Во Србија системот на уништување на опасен медицински отпад е решен со постапка на автоклавирање. Секоја поголема медицинска установа преку проектот

на Министерството за здравство и Европската агенција за реконструкција „Управување со медицински отпад“ е снабдена со автоклав во кој на температура од 130 степени целзиусови се врши стерилизација по што ваквиот отпад се одлага на градските депонии.

Инсталирани се 78 вакви апарати што значи дека 78 медицински установи го имаат решено проблемот со сопствениот медицински отпад. Капацитетот на еден автоклав е 1,5 кубни метри отпад, а процесот на стерилизација трае од 60 до 90 минути.